

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. +370 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Pagal adresatų sąrašą

2024-06-

DĖL AMATININKŲ IR PRAMONĖS GAMINIŲ GEOGRAFINIŲ NUORODŲ APSAUGOS

2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė [reglamentą \(ES\) 2023/2411](#) dėl amatininkų ir pramonės gaminių geografinių nuorodų apsaugos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2017/1001 ir (ES) 2019/1753 (toliau – Reglamentas (ES) 2023/2411). Lietuva, kaip ir kitos valstybės narės, turi iki 2025 m. gruodžio 1 d. įgyvendinti šį reglamentą ir sukurti sistemą, skirtą amatininkų ir pramonės gaminių geografinių nuorodų apsaugai. Įsigaliosianti amatininkų ir pramonės gaminių geografinių nuorodų apsauga papildys jau daugelį metų gyvuojančią žemės ūkio produktų geografinių nuorodų apsaugos sistemą.

Geografinė nuoroda – tai ženklas, naudojamas ant gaminių, turinčių konkrečią geografinę kilmę ir turinčius dėl tos kilmės nulemtas savybes arba gerą vardą. Kad ženklas veiktų kaip geografinė nuoroda, jis turi identifikuoti, kad produktas yra kilęs iš tam tikros vietos. Geografinė nuoroda galės būti apsaugotas produktas, kurio bent vienas gamybos, perdirbimo ir gaminio paruošimo etapas vyksta apibrėžtoje geografinėje kilmės vietovėje. Šiuo metu plačiai žinomos maisto produktų ir gėrimų saugomos geografinės nuorodos, pvz., Champagne ir Bordeaux – vynui, Parmesan – sūriui, Parma – kumpiui. Tuo tarpu naujasis Reglamentas (ES) 2023/2411 būtų taikomas įvairiems amatininkų ir pramonės gaminiams, pvz., gamtiniams akmenims, medžio dirbiniams, juvelyriniams dirbiniams, tekstilei, nėrinams, stalo įrankiams, stiklui, porcelianui, odos dirbiniams ir kt.

Tokios amatininkų ir pramonės gaminių geografinių nuorodų apsaugos sistemos nustatymas, tikimasi, bus naudingas vartotojams, nes padidės informuotumas apie gaminių autentiškumą. Tai taip pat tikėtina, kad tai turės teigiamą ekonominį poveikį labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, nes padidės jų konkurencingumas. Be to, tokia sistema palengvins patekimą į trečiųjų valstybių rinkas sudarant prekybos susitarimus su Sąjunga ir bus išnaudojamas amatininkų ir pramonės gaminių geografinių nuorodų potencialas.

Tam, kad amatininkų ar pramonės gaminio pavadinimui būtų suteikta geografinės nuorodos apsauga, gaminyje turi atitikti šiuos reikalavimus: a) gaminio kilmės vieta turi būti konkreti vietovė, regionas arba šalis; b) gaminio tam tikra ypatybė, reputacija ar kita savybė iš

esmės siejama su jo geografine kilme ir c) bent vienas jo gamybos etapas vykdomas apibrėžtoje geografinėje vietovėje.

Reglamente (ES) 2023/2411 numatyta standartinė dviejų etapų registravimo sistema: pirmą kartą produkto specifikacijos ir geografinės nuorodos paraiškos nagrinėjimą atlieka nacionalinės institucijos, o Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės apsaugos tarnyba (toliau – ESINT) antrajame etape yra atsakinga už Sąjungos lygmens paraiškos nagrinėjimą ir registravimą.

Tačiau Reglamente (ES) 2023/2411 numatytas nukrypimas nuo standartinės procedūros – tiesioginė registracija ESINT. Tam tikras sąlygas atitinkančioms valstybėms narėms numatyta galimybė nukrypti nuo pareigos vykdyti nacionalinį procedūrų etapą. Bet kuri valstybės narė, kuriai buvo suteikta tokia leidžianti nukrypti nuostata, paraiška įregistruoti geografinę nuorodą tiesiogiai pateikiama ESINT. Tiesioginė registracija bus leidžiama tik esant konkrečioms sąlygoms (turės būti pateiktas prašymas iki 2024 m. lapkričio 30 d. su įrodymais Komisijai, kad valstybėje narėje nėra nacionalinės amatininkų ir pramonės gaminių geografinių nuorodų apsaugos sistemos ir mažas suinteresuotumas).

Lietuvoje šiuo metu nėra amatininkų ir pramonės gaminių geografinių nuorodų apsaugos sistemos, kaip ir už tokių objektų registravimą, apsaugą ar kontrolę atsakingų institucijų.

Teisingumo ministerija, siekdama tinkamai įgyvendinti Reglamentą (ES) 2023/2411 ir sužinoti apie suinteresuotumą amatininkų ir pramonės gaminių geografinių nuorodų apsauga, 2024 m. birželio 18 d. organizavo viešąją konsultaciją su suinteresuotomis tikslinėmis grupėmis. Į viešosios konsultacijos susitikimą daugiausia atvyko institucijų atstovai, tačiau mums labai svarbi verslo (amatininkų, gamintojų), kurių gaminiai galėtų būti saugomi geografinę nuoroda, nuomonė, todėl **maloniai prašome raštu atsakyti iki š. m. liepos 31 d. į vieną klausimą:**

Ar Lietuvos amatininkai ir gamintojai būtų suinteresuoti saugoti gaminių geografinės nuorodas, teikdami paraiškas dėl geografinės nuorodos registravimo?

Prašome pasidalinti šia informacija su kitomis jums žinomomis asociacijomis, taip pat įmonėmis, kurioms gali būti aktuali amatininkų ir pramonės gaminių geografinių nuorodų apsauga, ir paraginti juos pateikti atsakymą į aukščiau pateiktą klausimą.

Jūsų nuomonė padės priimti sprendimus dėl tolesnių žingsnių įgyvendinant Reglamentą (ES) 2023/2411.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Adresatų sąrašas

Lietuvos savivaldybių asociacija

Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos

Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacija

Vilniaus krašto tautodailininkų-meno kūrėjų asociacija

Lietuvos tautinio paveldo gamintojų ir kūrėjų asociacija

Vilniaus dailiųjų amatų asociacija

Lietuvos pramoninkų konfederacija

Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija

Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmai

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 188604955, Gedimino pr. 30, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL AMATININKŲ IR PRAMONĖS GAMINIŲ GEOGRAFINIŲ NUORODŲ APSAUGOS
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-06-27 Nr. (1.11 E) 7R-2083
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rokas Uscila, pavaduojantis (-i), Vadovybė
Sertifikatas išduotas	ROKAS USCILA LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-06-27 14:11:21 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-06-27 14:11:37 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-05-03 09:14:01 – 2026-05-02 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.77.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-06-27 14:20:38)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-06-27 14:20:39 DBSIS